

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
стоматологічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан стоматологічного факультету
д.мед.н., проф. Костенко Є.Я.

«24» вересня 2021р.

Навчальний план та програма циклу спеціалізації за фахом
«ДИТЯЧА СТОМАТОЛОГІЯ»

Кафедра стоматології дитячого віку

Ужгород – 2021 р.

Навчальний план та програма циклу спеціалізації за фахом « Дитяча стоматологія» для лікарів-стоматологів за наказом МОЗ України №226 від 7.05.2007 «Про розробку матеріалів передатестаційних циклів та циклів спеціалізації»

Розробники:

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри стоматології дитячого віку

Протокол від «21» червня 2021 року №_11____

Завідувач кафедри

проф.Клітинська О.В.

Схвалено методичною комісією стоматологічного факультету за напрямком підготовки 221 «Стоматологія»

Протокол від «23» червня 2021 року стоматологічного факультету

Голова методичної комісії

проф. Клітинська О.В.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Цикл спеціалізації лікарів за фахом «Дитяча стоматологія» є однією з форм безперервної післядипломної освіти лікарів і проводиться відповідно до наказів МОЗ України №359 від 19.12.1997 р. «Про подальше удосконалення атестації лікарів», яким затверджено «Положення про порядок проведення атестації лікарів та номенклатуру лікарських спеціальностей», №346 від 07.12.1998 р. «Про затвердження переліку назв циклів спеціалізації лікарів і провізорів у вищих медичних закладах післядипломної освіти», №98 від 1.03.2005 р. «Про поліпшення якості підготовки лікарів на етапі післядипломної освіти» та №226 від 7.05.2007 р. «Про розробку матеріалів передатестаційних циклів та циклів спеціалізації».

Основною метою циклу спеціалізації за фахом «Дитяча стоматологія» є підготовка до роботи в лікувально-профілактичних закладах системи охорони здоров'я на посадах, які передбачені типовими номенклатурними табелями та освітньо-кваліфікаційною характеристикою лікаря-спеціаліста.

На цикл спеціалізації за фахом «Дитяча стоматологія» зараховуються лікарі, які закінчили первинну інтернатуру чи змінюють спеціальність.

Термін навчання – 3 місяці (468 годин)

Після закінчення циклу проводиться атестація на визначення знань та вмінь лікаря яка передбачає:

- контроль знань та вмінь за комп'ютерними тестовими програмами, затвердженими Міністерством охорони здоров'я України;
- Оцінку знань та вмінь володіння практичними навичками;
- Співбесіду або іншу форму підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми.

Атестація проводиться в комісіях, створених при вищих медичних закладах освіти III-IV рівнів акредитації та закладах післядипломної освіти.

Курсантам, які успішно складають іспит, видається сертифікат лікаря-спеціаліста за фахом «Дитяча стоматологія» встановленого зразка (наказ МОЗ України №359 від 19.12.1997 р.)

Навчальний план
циклу спеціалізації за фахом «Дитяча стоматологія»

ПЕРЕЛІК
лекцій на циклі спеціалізації за фахом “Дитяча стоматологія”

Мета навчання : підготовка лікаря-стоматолога фахом «Дитяча стоматологія».
Тривалість навчання: № місяці (468 годин)

<i>№ заняття</i>	<i>Тема заняття</i>	<i>Кількість годин</i>
Л1	Карієс зубів	2
Л2	Клініка, діагностика і лікування пульпіту у дітей	2
Л3	Клініка, діагностика і лікування періодонтиту у дітей	2
Л4	Пломбувальні матеріали в дитячій стоматологічній практиці	2
Л5	Клініка, діагностика і лікування захворювань пародонта у дітей	2
Л6	Клініка і діагностика захворювань СОПР у дітей	2
Л7	Лікування захворювань СОПР у дітей	2
Л8	Невідкладні стани на амбулаторному стоматологічному прийомі.	2
Л9	Морфологічна і функціональна характеристика фізіологічного та патологічного видів прикусу в різні вікові періоди. Етіологія та патогенез ЗЩА	2
Л10	Особливості діагностики ЗЩА у різні вікові періоди	2
Л11	Особливості лікування ЗЩА у різні вікові періоди	2
Л12	Профілактика стоматологічних захворювань у дітей: принципи, методи і засоби	2
Всього:		24

ПЕРЕЛІК

практичних занять на циклі спеціалізації за фахом “Дитяча стоматологія”

<i>№ заняття</i>	<i>Тема заняття</i>	<i>Кількість годин</i>
П1	Організація стоматологічної допомоги дітям	6
П2	Вікові особливості росту і розвитку ЗЩС у дітей	4
П3	Клінічні методи діагностики органів порожнини рота	8
П4	Психопрофілактика болю та премедикація у дітей	4
П5	Місцеве знеболювання при стоматологічних захворюваннях у дітей	6
П6	Діагностика невідкладних станів у дітей	6
П7	Допомога при невідкладних станах у дітей	6
П8	Клініка, особливості діагностики та лікування карієсу у дітей передшкільного віку	6
П9	Клініка, особливості діагностики та лікування карієсу у дітей дошкільного віку	6
П10	Клініка, особливості діагностики та лікування карієсу у дітей шкільного віку	6
П11	Профілактика карієсу	6
П12	Клініка пульпіту зубів у дітей	6
П13	Лікування пульпіту тимчасових зубів у дітей	6
П14	Лікування пульпіту постійних зубів у дітей	6
П15	Лікування пульпіту зубів з несформованими коренями	6
П16	Клініка періодонтиту зубів у дітей	6
П17	Лікування періодонтиту тимчасових зубів у дітей	6
П18	Лікування періодонтиту постійних зубів у дітей	6
П19	Лікування періодонтиту зубів з несформованими коренями	6
П20	Ураження зубів, які виникають у період фолікулярного розвитку до прорізування	6
П21	Ураження зубів, які виникають після їхнього прорізування	6
П22	Сучасні відновлювальні та пломбувальні матеріали	6
П23	Особливості застосування сучасних пломбувальних матеріалів у дітей	6
П24	Матеріали для заповнення корневих каналів тимчасових та постійних зубів	5
П25	Діагностика факторів ризику захворювань пародонта	6
П26	Особливості клініки захворювань пародонта у дітей	6
П27	Особливості діагностики захворювань пародонта у дітей	6
П28	Сучасні методи лікування захворювань пародонта	6
П29	Гігієна порожнини рота при захворюваннях пародонта	6
П30	Травматичні і виразково-некротичні ураження СОПР у дітей	6
П31	Вірусні захворювання та кандидамікози СОПР	2
П32	Алергічні захворювання СОПР.	6
П33	Багатоформна ексудативна еритема. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит	6

П34	Захворювання язика і губ	6
П35	Фізичні методи діагностики в дитячій стоматології	6
П36	Фізичні методи лікування в дитячій стоматології	6
П37	Атипові методи операції видалення зуба.	6
П38	Методи лікування і профілактики ускладнень операції видалення зуба	6
П39	Диференційна діагностика запальних захворювань одонтогенної етіології	6
П40	Лімфаденіти, фурункули, карбункули, бешиха, нома: диференційна діагностика, методи лікування	6
П41	Захворювання слинних залоз: діагностика, диференційна діагностика, методи лікування	6
П42	Специфічні запальні процеси щелепно-лицьової ділянки: діагностика, диференційна діагностика та лікування	6
П43	Невідкладна допомога при травматичних ушкодженнях м'яких тканин та кісток щелепно-лицьової ділянки	6
П44	Ускладнення після різних видів травм щелепно-лицьової ділянки	6
П45	Етіологічні чинники ЗЩА у дітей	6
П46	Клінічні методи діагностики ЗЩА	6
П47	Параклінічні методи діагностики ЗЩА	6
П48	Клініка та лікування аномалій окремих зубів у різні вікові періоди	6
П49	Клініка та лікування деформацій зубних рядів у дітей з тимчасовим прикусом	6
П50	Клініка та лікування деформацій зубних рядів у дітей зі змінним прикусом	6
П51	Клініка та лікування деформацій зубних рядів у дітей з постійним прикусом	6
П52	Клініка та лікування деформацій прикусу у дітей з тимчасовим прикусом	6
П53	Клініка та лікування деформацій прикусу у дітей зі змінним прикусом	6
П54	Клініка та лікування деформацій прикусу у дітей з постійним прикусом	6
П55	Ортопедичне лікування підлітків	6
П56	Методи профілактики ЗЩА у дітей і підлітків	6
П57	Первинна та вторинна профілактика стоматологічних захворювань у дітей: методи, оцінка ефективності	4
П58	Моніторинг ефективності програм профілактики стоматологічних захворювань	2
П59	Форми і методи санації порожнини рота	6
П60	Стоматологічна диспансеризація дітей	8
349		

ПЕРЕЛІК

семінарів на циклі спеціалізації за фахом “Дитяча стоматологія”

<i>№ заняття</i>	<i>Тема заняття</i>	<i>Кількість годин</i>
C1	Діагностика захворювань органів порожнини рота	2
C2	Знеболювання у стоматології дитячого віку в амбулаторних умовах	2
C3	Карієс зубів у дітей	2
C4	Помилки й ускладнення при лікуванні пульпітів у дітей	2
C5	Помилки й ускладнення при лікуванні періодонтитів у дітей	2
C6	Сучасні матеріали для пломбування та герметизації зубів у дітей	2
C7	Помилки та ускладнення при лікуванні захворювань пародонта у дітей	2
C8	Зміни СОПР при системних захворюваннях і хворобах обміну у дітей	4
C9	Ускладнення гнійно-запальних захворювань одонтогенної етіології	2
C10	Особливості ортопедичного лікування підлітків	2
C11	Профілактика ЗЩА у дітей	4
C12	Диспансеризація дітей у стоматолога. Профілактика стоматологічних захворювань.	2
28		

ПЕРЕЛІК

лекцій за додатковими програмами на циклі спеціалізації
за фахом “Дитяча стоматологія”
(тривалість – 3 місяць, 468 год.)

<i>№</i>	<i>Коди</i>	<i>Назва</i>	<i>Кількість годин</i>
1.	ДПЛ1	Організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях	2
2.	ДПЛ2	Туберкульоз	2
3.	ДПЛ3	Особливо небезпечні інфекції і проблеми СНІДУ	4
4.	ДПЛ4	Радіаційна медицина	2
5.	ДПЛ5	Клінічна фармакологія	2
Всього:			12

Навчальна програма

Код курсу, розділу	Назва курсу, розділу
-----------------------	----------------------

Курс 1. Організація стоматологічної допомоги дітям

- 1.1. Організація роботи дитячої стоматологічної поліклініки, відділення, кабінету.
- 1.2. Організація спеціалізованих видів стоматологічної допомоги (терапевтичного, хірургічного, ортодонтичного), лікувально-профілактичної допомоги дітям.
- 1.3. Основні показники діяльності стоматологічних поліклінік, кабінетів і відділень.
- 1.4. Облікова і звітна документація.
- 1.5. схема звіту про діяльність стоматологічних підрозділів.
- 1.6. Планування стоматологічної допомоги дітям.
- 1.7. Санітарно-просвітня робота серед населення
- 1.8. Основи карного та громадського права про охорону здоров'я.
- 1.9. Лікарсько-трудова експертиза.

Курс 2. Діагностика захворювань органів ротової порожнини

- 2.1. Вікові особливості росту і розвитку зубо-щелепової системи у дітей та їх вплив на розвиток стоматологічних захворювань.
- 2.2. Семіотика захворювань органів порожнини рота.
- 2.3. Клінічні методи дослідження щелепно-лицевої ділянки, лімфатичної системи, зубів, тканин пародонта, прикусу, оклюзії, слизової оболонки порожнини рота.
- 2.4. Методологічні аспекти діагностики.

Курс 3. Знеболювання у стоматології дитячого віку в амбулаторних умовах

- 3.1. Профілактика болю.
- 3.2. Премедикація: види й основні фармакологічні засоби.
- 3.3. Місцеве аплікаційне знеболення, форма і засоби.
- 3.4. Місцеве ін'єкційне знеболення. Сучасні анестетики, їх порівняльна характеристика і механізм дії.
- 3.5. Нетрадиційне знеболення у стоматології.

Курс 4.Діагностика та допомога при невідкладних станах

- 4.1.Клінічні прояви та невідкладна допомога при непритомності, колапсі,епілептичному нападі.
- 4.2.Причини.прояви та невідкладна допомога при шоках(анафілактичному,інфекційно-токсичному,кардіогенному).
- 4.3.Діагностика і невідкладна допомога при комах(гіпо-,гіперглікемічній).
- 4.4.Ознаки клінічної смерті та методика проведення непрямого масажу серця і штучної вентиляції легень.
- 4.5.Проведення інфекційної терапії та реанімаційних заходів при травмі та запальних процесах щелепно-лицевої ділянки у дітей.

Курс 5.Карієс зубів.

- 5.1.Сучасні уявлення про етіологію та патогенез карієсу.
- 5.2.Значення факторів ризику розвитку каріозного процесу у дітей різного віку.
- 5.3.Перебіг карієсу,особливості діагностики і лікування в різні вікові періоди у дітей.
- 5.4.Профілактика карієсу.
- 5.5.Реабілітація дітей з карієсом зубів.

Курс 6.Захворювання пульпи.

- 6.1.Класифікація,клініка,диференційна діагностика різних форм пульпіту у дітей.
- 6.2.Принципи лікування пульпіту тимчасових та постійних зубів у дітей.
- 6.3.помилки й ускладнення,пов'язані з лікуванням пульпіту,запобігання їм та усунення.

Курс 7.Захворювання періодонта

- 7.1.Клініка,диференційна діагностика гострих і хронічних форм періодонтиту.
- 7.2.Особливості перебігу та принципи лікування періодонтиту тимчасових зубів у дітей.
- 7.3.Помилки і ускладнення,пов'язані з лікуванням періодонтиту, запобігання їм та усунення.
- 7.4.Особливості сучасної ендодонтичної техніки та її застосування у дитячій стоматології.

Курс 8. Некаріозні ураження зубів.Діагностика, лікування та профілактика

8.1.ураження зубів,які виникають у період фолікулярного розвитку,до прорізування.

8.2.Ураження зубів,яків виникають після їх рорізування.

Курс 9 .Пломбувальні матеріали

9.1.Сучасні відновлювальні та пломбу вальні матеріали. Особливості їх застосування у дітей.

9.2.Матеріали для заповнення кореневих каналів тимчасових та постійних зубів.

9.3.Сучасні матеріали для герметизації зубів у дітей.

Курс 10.Захворювання пародонта у дітей.

10.1.Сучасні уявлення про етіологію та патогенез захворювань пародонта та значення факторів ризику у розвитку захворювань пародонта у дітей.

10.2.Структура захворювань пародонта у дитячому віці.

10.3.Особливості клініки та діагностики захворювань пародонта у дітей.

10.4.Сучасні методи лікування.

10.5.Гігієна порожнини рота при захворюваннях пародонта.

10.6.Помилки та ускладненн у лікуванні захворювань пародонта у дітей.

Курс 11.Захворювання слизової оболонки порожнини рота у дітей.

11.1.Залежність розвитку захворювань слизової оболонки рота від вікових особливостей її структури у дітей.

11.2.Травматичні і виразково-некротичні ураження слизової оболонки рота у дітей.

11.3.Вірусні захворювання.

11.4.Кандидамікози слизової оболонки порожнини рота у дітей.

11.5.Алергічні захворювання(реакція негайного і сповільненого типу).

11.6.Багатоформна ексудативна еритема.

11.7.Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит.

11.8.Зміни слизової оболонки рота при системних захворюваннях і хворобах обміну у дітей.

11.9.Аномалії і захворювання язика.

11.10.Захворювання губ(хейліти).

Курс 12.Фізичні методи діагностики і лікування в дитячій стоматології

12.1.Неперервний струм у методиках гальванізації,електрофорезу і електрознеболювання.

12.2.Імпульсивні струми низької напруги низької частоти.

12.3.Світло та тепло водолікування,застосування низьких температур у стоматології.

- 12.4. Постійне електричне поле високої напруги.
- 12.5. Аероіонотерапія і електроаерозольотерапія у стоматології.
- 12.6. Лазеротерапія.
- 12.7. Магнітне поле постійної і низької частоти у дитячій стоматології.

Курс 13. Основні методи амбулаторного хірургічного лікування стоматологічних захворювань у дітей.

- 13.1. Атипові методи операції видалення зуба. Методи лікування і профілактики ускладнень операції видалення зуба.
- 13.2. Диференційна діагностика запальних захворювань одонтогенної етіології (періодонтит, періостит, остеомієліт, периконарит, флегмона, абсцес та ін.)
- 13.3. Ускладнення гнійно-запальних захворювань одонтогенної етіології.
- 13.4. Лімфаденіти, фурункули, карбункули, бешіха, нома диференційна діагностика, методи лікування.
- 13.5. Захворювання слинних залоз, їх діагностика, диференційна діагностика, методи лікування.
- 13.6. Диференційна діагностика специфічних запальних процесів у щелепно-лицевій ділянці. Методи діагностики та лікування.
- 13.7. Невідкладна допомога при травматичних ушкодженнях м'яких тканин та кісток ЩЛД.
- 13.8. Ускладнення після різних видів травм щелепно-лищевої ділянки.

Курс 14. Зубощелепні аномалії. Деякі питання ортодонтії.

- 14.1. Фізіологічні та патологічні види прикусу в різні вікові періоди. Етіологія та патогенез зубощелепних аномалій.
- 14.2. Особливості діагностики зубощелепних аномалій у різні вікові періоди (клінічний метод; біометрія діагностичних моделей щелеп; рентгенологічні методи діагностики; фото та антропометрія; функціональні методи)
- 14.3. Особливості клініки, лікування та профілактики аномалій окремих зубів у різні вікові періоди.
- 14.4. Особливості клініки, лікування та профілактики деформацій зубних рядів у різні вікові періоди.
- 14.5. Особливості клініки, лікування та профілактики патології прикусу у різні вікові періоди.
- 14.6. Особливості ортопедичного лікування підлітків.
- 14.7. Профілактика зубощелепних аномалій.

Курс 15. Профілактика стоматологічних захворювань.

15.1.Комплексна система профілактичних заходів. Первинна профілактика, мета, методи, оцінка ефективності. Вторинна профілактика, мета, методи, оцінка ефективності.

15.2.Програма профілактики,її складові,значення моніторингу в прогнозуванні ефективності програм профілактики стоматологічних захворювань.

15.3.Санація порожнини рота.форми.Методи.

15.4.Диспансеризація дітей у стоматолога.

Додаткові програми

Радіаційна медицина

- 1.Фізичні особливості радіаційної медицини.
- 2.Біологічна дія іонізуючого випромінювання.
- 3.Гігієнічні аспекти радіаційної медицини.
- 4.Гігієнічні радіаційних та ядерних аварій.
- 5.Методи і способи використання ІВ в медицині.
- 6.Гостра променева хвороба.
- 7.Хронічні і віддалені наслідки опромінення.
- 8.Диспансеризація осіб,які зазнали дії радіаційного опромінення.

Особливо небезпечні інфекції і проблеми СНІДу

- 1.Класифікація збудників інфекції та механізм їх передачі.
- 2.Холера.
- 3.Ботулізм.Дизентерія.Сальмонельоз.Тифи-чревний,висипний,поворотний.
- 4.Дифтерія.Аденовірусна інфекція дихальних шляхів.
- 5.Чума.Гарячка жовта,Ку-інфекція та ін..
- 6.СНІД.

Згідно з вимогами кваліфікаційної характеристики лікар-спеціаліст за фахом «Дитяча стоматологія»

Повинен знати:

1. Основні нормативи та показники діяльності стоматологічних поліклінік, відділень та кабінетів.
2. Облікова та звітна документація у стоматологів.
3. Схеми клінічного обстеження при всіх стоматологічних захворюваннях.
4. Фактори ризику виникнення захворювань зубів, пародонта та зубощелепних аномалій.
5. Вікові особливості будови органів порожнини рота.
6. Головні симптомокомплекси стоматологічних захворювань у дітей.
7. Методи лікування стоматологічних захворювань у дітей.
8. Принципи організації диспансерного нагляду при стоматологічних захворюваннях.
9. Планування заходів профілактики стоматологічних захворювань.

Повинен вміти:

1. Визначити завдання дитячого стоматолога при проведенні первинної профілактики стоматологічних захворювань у дітей різного віку.
2. Оцінити ефективність профілактики стоматологічних захворювань на ділянці.
3. Зібрати та оцінити алергологічний, імунологічний, генеалогічний анамнез дитини.
4. провести клінічне обстеження ЩЛД дитини, заповнити медичну документацію.
5. Оцінити функціональний та морфологічний стан органів ротової порожнини у віковому діапазоні.
6. Визначити вікові особливості ЩЛД за даними рентгенограм.
7. Провести місцеве лікування при захворюваннях пародонту, слизової оболонки.
8. Провести видалення назубних та під ясенних нашарувань.
9. Провести герметизацію фігур молярів та премолярів.

